

TELUB OCH FÖRSVARETS FABRIKSVERK

Vad är egentligen Försvarets Fabriksverk och hur kommer Telub in i bilden? Frågan har ställts till Telub-nytt. Vi skall här söka ge en bild av förhållandet statliga företag överhuvudtaget - Fabriksverket - Telub.

Statlig affärsverksamhet

Den statliga företagsverksamheten är ju som bekant ett ständigt aktuellt ämne i debatterna. Det torde inte vara någon överdrift att påstå att staten redan i dagens läge är en mycket stor företagare. Om samtliga svenska statliga affärsföretag slogs samman till en koncern skulle denna nå en omsättning på ca 15 miljarder kronor och sysselsätta mer än 200 000 personer. Till detta kommer banker och andra kreditinstitut med en omslutning i storleksordningen 16 miljarder kronor.

Den statliga affärsverksamheten berör så skiftande områden som järnvägar, post, tele, flyg, tobak, sprit, lotteri och tips samt skogshantering, varv, gruvor, mekaniska verkstäder och underhållsverkstäder för att nu bara nämna några av de mera omfattande.

Affärsverk och bolag

I äldre tider drevs den statliga affärsverksamheten genom ämbetsverk: post-, tele- och domänverken samt SJ. Så småningom utbildades en annan företagsform - affärsverken. Efter sekelskiftet har även denna form tillämpats endast i enstaka fall. I stället har man funnit aktiebolagsformen lämpligare för de nya uppgifter staten påtagit sig inom industri, handel och bankväsende.

Affärsverken är i dag sju till antalet: de fyra ovannämnda samt statens vattenfallsverk, luftfartsverket och försvarets fabriksverk. Till aktiebolagen, som utgör ett 35-tal jämte ett antal dotterbolag, hör de helstatliga, t ex vin- & spritcentralen, statens skogsindustrier, svenska lastbilsaktiebolaget. Hit hör också sådana, där staten äger en större eller mindre del, t ex AB Atomenergi, Kalmar Verkstads AB, Uddevallavarvet, Telub.

Om man bortser från den verksamhet, där monopolställning föreligger, skall de statliga företagen drivas efter i stort samma målsättning som privata företag.

Affärsverken drivs i princip som andra statliga verk, men har större befogenheter att träffa egna beslut i personalfrågor och ekonomiska frågor. Individuell lönesättning kan ifrågakomma. Endast överskott - eller underskott - redovisas i statens bokföring.

Chef för de olika verken är en generaldirektör.

De statliga aktiebolagen är helt fristående och ingår inte i statsförvaltningen i egentlig mening. De leds av en styrelse och verkställande direktör, som är redovisningsskyldiga inför en bolagsstämma.

I några företag - som t ex Telub - äger staten endast hälften eller något mer av samtliga aktier. Här samarbetar man sålunda intimt med det enskilda näringslivet. Statens insyn i aktiebolagens verksamhet sker genom av staten tillsatta styrelseledamöter. Vinsten - i förhållande till av staten ägda aktier - tillfaller statskassan.

Planläggning och uppföljning av statlig affärsverksamhet sker inom de olika departementen. För att underlätta detta arbete har de statliga företagen insortierats under "lämpliga" departement. Så t ex återfinns SJ under kommunikations-, Norrbottens järnverk under industri- och Telub under försvarsdepartementet.

Försvarets Fabriksverk

Som framgått ovan är Försvarets Fabriksverk (FFV) ett av de sju statliga affärsdrivande verken.

Fabriksverket bildades 1943. Dess huvudsakliga uppgift är att bedriva "tillverkning, försäljning och underhåll av krigsmateriel, tillverkning och försäljning av civila verkstadsprodukter, tvätterirörelser samt försäljning av staten tillhörig övertalig eller kasserad materiel".

Verket har sitt huvudkontor i Eskilstuna. Generaldirektör och chef är Gunnar Svärd.

Under fabriksverket sorterar sex nyttillverkande fabriker, tolv tvätterier samt fyra underhållsverkstäder. Härtill kommer överskotts försäljningen.

De sex fabrikererna är följande:

ÅKERS KRUTBRUK (krut, gasskyddsmateriel, smörjmedel)

AMMUNITIONSFABRIKEN I KARLSBORG (ammunition för hand- och automatvapen)

AMMUNITIONSFABRIKEN ZAKRISDAL i Karlstad (ammunition för grövre vapen, sprängbomber m m)

KARL GUSTAFS STADS GEVÄRSFAKTORI i Eskilstuna (hand- och automatvapen, pansarbekämpningsvapen)

CENTRALA TORPEDVERKSTADEN i Motala (torpeder m m)

CENTRALA BEKLÄDNADSVKSTADEN i Karlskrona (uniformer för militärt och civilt bruk)

Underhållsverkstäderna är dels de centrala verkstäderna i Arboga (CVA), Malmslätt (CVM) och Västerås (CVV), den senare nu på avskrivning, dels teleunderhållsverkstaden i Göteborg (FTG), vilken ju som bekant från 1 januari 1969 och tills vidare drivs av Telub. Framför allt vid CVA bedrivs underhåll av teleteknisk materiel.

Försvarets Fabriksverks sammanlagda omsättning 1967 var ca 215 miljoner kronor.

Tillsammans med privata industrier har fabriksverket bildat bolag för olika ändamål och förvaltar statens aktier i dessa. Som exempel härpå kan nämnas Telub och AB United Stirling Sweden. Detta senare bolag har inköpt patentet på den numera världsberömda stirlingmotorn och skall vidareutveckla och produktionsplanera den. Vidare är FFV delägare i utverklingsbolaget Projection.

Telub

Ordföranden i Telubs styrelse, generaldirektör Gunnar Svärd talar vid Ljungadalsverkstadens invigning

Som framgått ovan förvaltar FFV statens aktier (A-aktier) i Telub och har flera styrelseplatser, bl a ordförandeposten. Härigenom sker övervakning och styrning av företaget på samma sätt som från de privata aktieägarnas (B-aktier) sida genom deras styrelserepresentanter, bl a vice ordföranden.

Organisatoriskt är Telub helt fristående från såväl FFV som de privata aktieägande bolagen.

KONDITION - EN NY TÄVLINGSGREN

Som Telub-nytt tidigare meddelat deltar Telub under 1969 i en riksomfattande konditionstest.

Torsdagen den 10 april gick den första av fyra konditionstester av stapeln i personalmatsalen. Några Telubare visade sig ha ganska god kondis, flertalet behöver motionera grundligt.

Hans Nyberg och Torsten Holmberg på testcykeln. Växjöcorpens nyanställda konsulent, Per Folke Eriksson "tar pulsen"

Ett unikt tillfälle

Passa på och mät Din kondition NU när den är som sämst. Den kommer aldrig att vara så dålig mer i Ditt liv.

Med detta glada utrop kallade Jan Frånlund "Telubs B-lag" till konditionstest tisdagen den 29 april. I det laget hade man också lyckats få med inte mindre än fem av våra kvinnliga kolleger.

Vi skall om detta inte säga mer just nu än att lagledaren var mycket nöjd med gruppens resultat och att de kvinnliga deltagarna visade bättre medelvärde än de manliga. (Vad tänker det starka könet göra åt detta?)

Och när följer C, D, E- osv-lagen efter?

Telub inte i topp - som väl är

Idrottsbladet, som tillsammans med rikskorpen anordnar konditionstesten, har påbörjat en redovisning av de konditions-mässigt bästa lagen. Och Telub ligger inte i toppen. För vilket vi skall vara tack-samma. Det är ju inte det tävlingen gäller - då kunde man valt ut deltagarna på annat sätt.

Det gäller i stället vilket företag som till slut kan redovisa den bästa konditions-ökningen. Sven Granath och hans medhjälpare inom olika motionsområden ser nog till att vi inte får någon frid (bäst att damma av den gamla hojen meddet-samma).

SUNES FOTOTIPS NR 2

Jag förutsätter att Du följt tips nr 1, så att kameran nu är i prima skick. Då kommer här tips nr 2. Det rör en annan viktig faktor, nämligen filmen.

Visste Du, att filmen är datumstämplad? Alla typer av film, färg som svartvit, har på förpackningen ett datum angivet. Det visar senaste tidpunkt då filmen bör vara framkallad. Detta gäller under förutsättning att filmen lagrats på riktigt sätt. Därför bör Du undvika att inhandla filmrullar i kiosker, där man förvarar den ömtåliga varan i solbelysta fönster. Ett sådant lagringssätt bryter ner filmen mycket tidigare än den på asken angivna tidpunkten. På färgfilm orsakar detta felaktig färgåtergivning den svartvita får en s k slöja i basen. Köp därför filmrullarna där omsättningen är stor och se upp med datumstämpeln.

Köp gärna flera rullar på samma gång. Då riskerar Du inte att stå utan film, när det roliga händer. I obruten originalförpackning kan Du förvara filmen i kylskåp. Där håller den sig färsk även efter tidpunkten på datumstämpeln, dock högst några månader.

Innan kylskåpslagrad film monteras i kameran bör den ligga i öppen förpackning i rumstemperatur c:a 1/2 timme. I annat fall uppstår en kondensering, som kan förstöra filmer.

Se också till att Du har blixtlampor i lager och färska batterier, motiven uppenbarar sig inte alltid i dagsljus.

Sune E

NYANSTÄLLDA

Telub-nytt hälsar följande nya telubare välkomna i vår krets:

Maskinskriverska Birgitta Hedström, EAX, förrådsarbetare Torsten Lindqvist, VFF, plåtslagare Rune Karlsson, VRH, ingenjör John Jacobsson, TAR, katalogtecknare Tony Falk, TAP och städerska Ann-Britt Karlsson, BA.

TJÄNSTEFÖRÄNDRINGAR

Hans Nyberg och Stefan Lind, VAR, tekniker fr o m 1.5.1969.

TELUB IF

19.10.64-19.10.69

En 5-åring med cykling på programmet. Stöd idrottsverksamheten.

SNÖN BLIR BILLIGARE

Efterkalkylerna visar att snön under den gångna säsongen kostat företaget c:a 5 000 kr — mot c:a 6 000 kr föregående år.